

Poznanie duchowe a wiara w duchowość

Dlaczego przekonanie, przeżycie i znajomość modelu nie są jeszcze osiągnięciem

Ścieżka: In Lumen | Poziom 7 | Artykuł 9 z 10

Można znać mapę i nie znać terenu

Po przejściu wcześniejszych artykułów czytelnik zna pojęcia Or, Kli, Cimum, Masach, Or Chozer, Reszimo i punkt w sercu. Ta wiedza może stworzyć spójny obraz systemu. Właśnie tutaj pojawia się szczególnie subtelne ryzyko: człowiek zaczyna uważać, że skoro rozumie definicje, zna opisywaną rzeczywistość.

[Przekaz tradycji] Poznanie duchowe oznacza osiągnięcie właściwości i odczucie zjawiska w odpowiadającym mu Kli. Nie jest aktem wiary, intelektualnym wnioskiem ani przyjęciem autorytetu źródła.

Kabała używa języka poznania, ponieważ zakłada możliwość sprawdzenia duchowych praw w przemienionym pragnieniu. Nie znaczy to jednak, że opis w książce automatycznie staje się doświadczeniem czytelnika.

Pięć poziomów pewności, które łatwo pomylić

Pierwszy poziom to informacja: wiem, co tekst twierdzi. Drugi to zrozumienie modelu: widzę zależności między pojęciami. Trzeci to przekonanie: uznaję model za prawdziwy. Czwarty to przeżycie interpretowane duchowo. Piąty to osiągnięcie w zgodności właściwości.

Tylko ostatni poziom jest poznaniem duchowym w ścisłym sensie. Pozostałe mogą przygotowywać drogę, ale nie powinny być nazywane tym samym.

[Objaśnienie redakcyjne] Uczciwość poznawcza nie osłabia drogi. Chroni pragnienie przed fałszywym napełnieniem wyobrażeniem, że cel został już osiągnięty.

Wiara poniżej wiedzy

Wiara poniżej wiedzy oznacza przyjęcie twierdzenia dlatego, że przekazał je autorytet, tradycja albo grupa, mimo że człowiek sam go nie osiągnął. Taka wiara może porządkować życie i wspierać praktykę, ale pozostaje przekonaniem.

Problem zaczyna się wtedy, gdy przekonanie zostaje przedstawione jako dowód. Człowiek broni wtedy nie poznanej rzeczywistości, lecz obrazu, z którym się utożsamia.

Poziom In Lumen nie wymaga odrzucenia przekazu tradycji. Wymaga jasnego oznaczenia: to jest źródłowe twierdzenie, które przyjmuję jako hipotezę pracy, ale jeszcze go nie poznałem.

Wiara ponad wiedzą

W języku kabały „wiara ponad wiedzą” nie oznacza ślepego uwierzenia wbrew rozumowi.

Odnosi się do ustanowienia właściwości obdarzania — kojarzonej z Biną — ponad naturalnym rachunkiem pragnienia otrzymywania. „Wiedza” w tym wyrażeniu oznacza sposób poznania wpisany w egoistyczne Kli: przyjmuję to, co daje mi bezpośrednią korzyść i potwierdzenie. „Wiara” oznacza właściwość obdarzania, która może wyznaczyć wyższy kierunek działania.

Nie chodzi o wyłączenie rozumu. Wiedza i pytania pozostają, lecz nie otrzymują ostatniego słowa w ustalaniu intencji. Jest to termin techniczny dotyczący relacji właściwości w pracy duchowej, a nie zasada przyjmowania dowolnych twierdzeń bez sprawdzenia.

Przeżycie nie jest jeszcze osiągnięciem

Intensywne światło wewnętrzne, poczucie jedności, synchroniczność, sen lub zachwyt mogą być ważnymi doświadczeniami. Ich siła nie rozstrzyga jednak źródła. Psychika potrafi generować stany o wielkiej głębi i znaczeniu.

Poznanie duchowe nie jest definiowane przez niezwykłość odczucia, lecz przez strukturę Kli: Cimcum, Masach, Or Chozer i zgodność właściwości. Bez tej struktury przeżycie pozostaje doświadczeniem wymagającym ostrożnej interpretacji.

[Analogia doświadczeniowa] Tak jak silne poczucie pewności nie dowodzi prawdziwości sądu, tak intensywność duchowego wrażenia nie dowodzi osiągnięcia jego domniemanego źródła.

Jak tradycja rozumie sprawdzenie

Sprawdzenie nie polega na laboratoryjnym pomiarze światła duchowego. Dotyczy powtarzalności praw w naczyniu zbudowanym według określonej metody. Kabalista opisuje stopień z wnętrza osiągnięcia, a inni osiagający mogą rozpoznać tę samą strukturę.

Dla czytelnika bez osiągnięcia pozostaje podwójna postawa: precyzyjnie studiować przekaz i nie przypisywać sobie jego rezultatu. To napięcie jest twórcze. Wiedza buduje kierunek, a brak osiągnięcia buduje prawdziwą potrzebę.

Udawana pewność zamyka Kli. Uznany brak może je otworzyć.

Co nauka może powiedzieć, a czego nie

Nauka może badać korelaty medytacji, przekonań, zachowania grupowego, uwagi i stanów świadomości. Nie potwierdza przez to automatycznie istnienia światów duchowych opisywanych przez kabałę.

Z drugiej strony brak naukowego pomiaru nie dowodzi, że cały model jest wyłącznie metaforą psychologiczną. Są to różne porządki poznawcze i wymagają różnych kryteriów.

Projekt Initium zachowuje tę granicę: nie przedstawia kabały jako naukowo dowiedzionej fizyki, ale też nie redukuje jej do poetyckiego języka samorozwoju.

Test uczciwości poznawczej

Przy każdym ważnym twierdzeniu nazwij jego status. Czy jest to cytowany przekaz tradycji? Czy rozumiesz jedynie jego logiczny model? Czy wierzysz mu ze względu na źródło? Czy masz osobiste doświadczenie, które interpretujesz w jego świetle? Czy posiadasz właściwość pozwalającą mówić o osiągnięciu?

Ten test nie ma prowadzić do sceptycznego paraliżu. Ma zapobiegać mieszanemu poziomów.

Ostatni artykuł serii stawia najtrudniejsze pytanie: jeżeli Reszimot, światła i prawa systemu prowadzą rozwój, gdzie pozostaje wolność człowieka?

Dalsza ścieżka

Następny materiał: Wyższe sterowanie, wolność wyboru i udział człowieka w procesie naprawy.